

Verohallinnon menettely tulorekisteri-ilmoittamisen ohjeistamisessa

KANTELU

Kantelija arvostelee oikeuskanslerille 2.8.2021 osoittamassaan kantelussa ja myöhemmin lähettämässään lisäkirjoituksessa Verohallinnon menettelyä. Kantelussa esitetyn näkemyksen mukaan Verohallinto on tietojärjestelmäsuunnittelussaan laiminlyönyt tuloverolain 12 §:n mukaisten tulojen asianmukaisen käsittelyn tulotietojen keräilyssä, veroilmoituksessa ja verotuksen käsittelyssä. Kantelun mukaan verohallinnon ansiotulorekisteri ei ilmeisesti mahdollista työnantajalle sen erityistilanteen raportointia, että tulo on verovapaata. Asia vaikuttaa myös aviopuolison verotuksen valmistumisajankohtaan, jolloin sinänsä selvän verotuksen veronpaukaus viivästyy.

SELVITYS

Verohallinnon lausunto on annettu 14.1.2022. Lausunnon liitteinä on Verohallinnon verotus-, tuotehallinta- ja tulorekisteriyksikön selvitykset.

VASTINE

Kantelija ei ole käyttänyt hänelle varattua mahdollisuutta vastineen antamiseen.

RATKAISU

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Pykälän 2 momentin mukaan käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Hallintolain 7 §:n 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomaisen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Hallintolain 8 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Verohallinnon antamassa lausunnossa todetaan, että kantelijan puoliso on Viron kansalainen ja työskentelee Viron suurlähetystössä. Tuloverolain 12 §:n mukaan kantelijan puolison Viron suurlähetystöstä saama palkka on verovapaata tuloa. Kantelijan puoliso on kuitenkin velvollinen suorittamaan veroa tuloverolain 12 § 1 momentin 4 kohdan mukaisesti muun kuin kyseisessä momentissa tarkoitetun toimen perusteella Suomesta saamastaan palkka- ja eläketulosta.

Tuotehallintayksikön selvityksessä on tapahtumien kulkua käsittelevässä kappaleessa selostus vuoden 2020 verotuksen päättymiseen vaikuttavista tapahtumista kantelijan sekä kantelijan puolison osalta. Samaa asiaa on kuvattu myös Verotusyksikön selvityksessä. Tulorekisteriyksikön selvityksessä on käsitelty tietojen ilmoittamista tulorekisteriin. Selvitysten mukaan kantelijan ja kantelijan puolison verotuksen jatkumisen syynä on ollut Viron suurlähetystön antamat uudet palkkatietoilmoitukset sekä annettujen palkkatietoilmoitusten mitätöinti ja korjaaminen.

Tuloverolain 12 §:n mukaiset ansiotulot on mahdollista ilmoittaa tulorekisteriin verovapaina, mutta tässä tapauksessa kantelijan puolison työnantaja Viron suurlähetystö oli ilmoittanut tulotiedot virheellisesti. Lisäksi niitä oli korjattu ja mitätöity, joten Verohallintoon oli tullut uusia tietoja, joiden vuoksi Verohallinnon on täytynyt ottaa verotukset uudelleen käsiteltäväksi. Tästä syystä kantelijan ja hänen puolisonsa verotusta oli tullut jatkaa ja tehdä heille uudet verotuspäätökset.

Arviointi ja toimenpiteet

Saadun selvityksen perusteella asiassa ei ole ilmennyt Verohallinnon lainvastaista tai muutoin virheellistä menettelyä.

Verohallinto on kuitenkin selvityksessään pahoitellut sitä, ettei yleinen ohjeistus työnantajille tulorekisteri-ilmoittamisessa ole ollut sellaista, että Viron suurlähetystön edustaja olisi osannut ilmoittaa tiedot alun perin oikein. Tästä on aiheutunut verovelvolliselle vaivaa sekä hallinnolle lisää työtä. Selvityksen mukaan tulorekisteri on antanut ohjeistusta palkkatietoilmoituksen antamisesta sijaitsevan diplomaattisen edustuston ulkomaan kansalaisen maksaman palkan osalta ([ohje](#)).

Pyydän Verohallintoa ilmoittamaan minulle viimeistään 30.11.2022, onko ohjeistusta tarkennettu tai selkeytetty tai onko asiassa tehty joitakin muita korjaavia toimenpiteitä.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijäneuvos

Outi Kostama